

מבוא לטופולוגיה – תרגיל 6 (פתרון, שאלות 4, 5)

שאלה 4

תהי $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ פונקציה רציפה. הוכיחו שהגרף של הפונקציה, זאת אמרת, הת-תמרחב של המשור האוקלידי \mathbb{R}^2 המוגדר על ידי נוסחה:

$$G = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid y = f(x)\}$$

הוא מרחב טופולוגי קשיר. (רמז: הוכיחו שפונקציה $(x \mapsto (x, f(x)))$ רציפה.)

הוכחה

תהי $g: (\mathbb{R}, d) \rightarrow (\mathbb{R}^2, d_\infty)$ פונקציה כך ש- $g(x) = (x, f(x))$ לכל $x \in \mathbb{R}$, d מטריקה רגילה ב- \mathbb{R} ו- d_∞ מטריקה ב- \mathbb{R}^2 המוגדרת על ידי הנוסחה:

$$d_\infty((x_1, y_1), (x_2, y_2)) = \max\{|x_1 - x_2|, |y_1 - y_2|\}$$

(מטריקה הידועה מההרצאות ומהתרגולים).

נוכיח ש- g רציפה בכל נקודה.

יהי $a \in \mathbb{R}$ ו- $x_n \in \mathbb{R}$ סדרה כך ש- $x_n \rightarrow a$. אזי $|x_n - a| = d(x_n, a) \rightarrow 0$. כיוון ש- f רציפה אז $f(x_n) \rightarrow f(a)$ ולכן $|f(x_n) - f(a)| \rightarrow 0$.

מכאן:

$$d_\infty((x_n, a), (f(x_n), f(a))) = \max\{|x_n - a|, |f(x_n) - f(a)|\} \rightarrow 0$$

ולכן $(x_n, f(x_n)) \rightarrow (a, f(a))$ (ההרצאות) ואז g רציפה ב- a . לפי משפט אחד מההרצאות: g רציפה בכל \mathbb{R} .

הערה. הוכנו רציפות g ביחס למטריקה d_∞ במשור. אבל כידוע לנו המטריקה הזאת שקולה למטריקה אוקלידית ולכן g רציפה גם ביחס למטריקה אוקלידית במשור. (סוף הוכחת הרציפות).

- עכשיו נשים לב ש- $G = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 | y = f(x)\} = g(\mathbb{R})$.
- כיוון ש- \mathbb{R} מרחב קשיר אז גם G – כתמונה שלו תחת הפונקצי הרציפה g - קשורה (ההרצאה האחרונה), מש"ל.

שאלה 5

תהי X קבוצה אינסופית. תהי τ - קבוצת תת-קבוצות ב- X

כך ש- $\{\emptyset\} \cup \{U^c | U \subseteq X \text{ קבוצה סופית}\} \subseteq \tau$.

הוכיחו:

- (א) τ – טופולוגיה ב- X (עשינו את זה פעם בכיתה!)
 (ב) (X, τ) מרחב קשיר.

פתרון

(א)

- $\emptyset \in \tau$ לפי הגדרה. $X = \emptyset^c \in \tau$ כי \emptyset קבוצה סופית.
 - יהי $U_\alpha \in \tau$ לכל $\alpha \in I$. אזי:
 $(\cup_{\alpha \in I} U_\alpha)^c = \cap_{\alpha \in I} U_\alpha^c$. כיוון שכל U_α^c קבוצת סופיות לפי ההגדרת τ , אז גם $(\cup_{\alpha \in I} U_\alpha)^c$ סופית ו- $U_\alpha \in \tau$ שייך ל- τ .
 - יהי $U_n \in \tau$ לכל $n \in \mathbb{N}$. אזי:
 $(\cap_{1 \leq n \leq K} U_n)^c = \cup_{1 \leq n \leq K} U_n^c$. כיוון שכל U_n^c קבוצת סופיות לפי ההגדרת τ , אז גם $(\cap_{1 \leq n \leq K} U_n)^c$ סופית ו- $U_n \in \tau$ שייך ל- τ .
- אז הוכח ש- τ טופולוגיה. מש"ל.

(ב) נניח – בשלילה ש- (X, τ) אינו קשיר. אזי קיימת קבוצה $U \subseteq X$ כך ש-

$$(*) \quad U, U^c \neq \emptyset$$

$$(**) \quad U, U^c \in \tau$$

$$(***) \quad U \cup U^c = X$$

אבל מ- $(**)$ נובע ש- U, U^c קבוצות סופיות. לכן – בגלל $(***)$ – גם X קבוצה סופית. סתירה. אז (X, τ) קשיר. מש"ל.